

**„Keresel itt, keresel ott,
de mikor a halál elragad,
mi marad az élvezetekből,
hiábavaló hiúság.”** (Angelo Branduardi)

Igy hangzik a szöveg magyarul a Legyetek jók, ha tudtok című film betétdalában. „Hiábavaló hiúság”, azaz olaszul „vanità di vanità”, latinul pedig „vanitatum vanitas”. Véletlen lenne, hogy ezekben a nyelvekben a „hiábavalóság” és a „hiúság” szavak között nincs különbség?

SZABÓ-KISS BEÁTA

Vanità di vanità

„A hiúság a kedvenc bűnfajtám” – hangzik Az ördög ügyvédje című filmben az ördög szájából. A hiúság valóban talán az egyik legalattomosabb bűnfajta, hiszen az emberek többsége nem is sejti, hogy az adott pillanatban éppen bünt követ el. A köznyelvben a hiúság voltaképpen csak külsőségekre korlátozódik, amikor az ember narcisztikus módon nézegeti magát a tükörben, vagy túl sokat foglalkozik az öltözködésével, fiatalságának megőrzésével, túl sokat sportol, stb. Esetleg még azokat az embereket gondolhatjuk hiúknak, akik saját magukat szeretik a középpontba állítani, mások elé helyezni. A hiúság azonban ennél sokkal több, szerteágazóbb.

A Prédikátor könyvében nem kevesebbet állítanak, mint azt, hogy „minden hiúság”. Ebben az esetben átvitt értelemben is értendő ez a kijelentés, hiszen arra is céloznak, hogy minden, amit az ember a földön tesz, annyi, mint egy fuvallat, elmúlik, nyoma sem marad. Az ember, mikor ezeket a sorokat olvassa, kicsit meg is ijedhet, hogy akkor MINDEN hiábavaló, MINDEN hiúság? Hogyan tudja elkerülni ezt a bünt, és egyáltalán mit tehet az életében, aminek értelme van?

Hiszen ezek szerint hiúság, amikor valami rendkívüli dolgot hozunk létre, és büszkén kihúzzuk magunkat, hiúság, ha a gyerekeinkre büszkék vagyunk, ha elégedetten a tükörbe nézünk, mert jól áll rajtunk egy ruha, vagy amikor a házunkra nézünk, amit a saját kezünkkel építettünk fel. Hol találjuk meg a határt az egészséges önbizalom és a hiúság között? Az egész világ azt sugallja, hogy bízzunk önmagunkban, legyen önbizalmunk. Még Jézus is azt mondja, hogy szeressük felebarátunkat, mint ÖNMAGUNKAT.

A választ számomra egy nagy zeneszerző, Johann Sebastian Bach adta meg. Kivételes ember volt, aki nem csupán képességeivel emelkedett sok más zeneszerző és művész fölé. Zenéjét áthatja az a szellem, amelyet képviselt, és ami mind a mai napig érződik valamennyi művének előadásakor. Bach, mielőtt elkezdett komponálni, minden alkalommal a lap szélére írta a következőket: „J. J.”, azaz „Jesu, Juva!” (Jézus, segíts!) Befejezésésként pedig, mikor egy-egy mű elkészült, a lap aljára véste: „S. D. G.”, azaz „Soli Deo Gloria” (Egyedül Istené a dicsőség). Láthatjuk, hogy bár tisztában volt saját talentumával, hitt a képességeiben, mégis minden munkája előtt Jézust kérte, hogy segítsen, és az elért sikereket kizárólag neki tulajdonította. Bizott abban, hogy részt tud venni Isten tervében, de eszközként, nem pedig teremtként.

Azt hiszem, itt találjuk a lényeges különbséget, hogy melyik oldalra soroljuk magunkat. Teremtők vagy eszközök vagyunk? Két sikeres ember között nagy különbség, hogy az egyik úgy gondolja, kizárólag saját magának köszönheti, amit elért, a másik viszont hála ad Istennek, mert képessége tette őt céljának elérésére. Van-e ennél magasabb tett a földön? Véghezvinni valami csodálatos dolgot, és ellenállni a kísértésnek, hogy furdózzunk önmagunk dicsőítésében. Ha magunkba nézünk, elismerhetjük, hogy a legnehezebb feladat. Ez az a talpalatnyi föld az elménkben, ahol Lucifer egy pillanat alatt megvetheti a lábát. Talán a valóságban is a hiúság az ördög kedvenc bűnfajtája...

*„Minden hiúság, csak hiúság,
éljetez boldogan és szerényen,
legyetek jók, ha tudtok,
a többi ügyis hiábavaló hiúság.”*

*Minden hiúság, csak hiúság,
dicsérjétek az Urat alázattal,
adózzatok Neki szeretettel,
és semmiben nem szenvedtek majd hiányt.”*